

KAZUISTYKA KLINICZNA

MAREK MUCHA

PRZYPADEK ALERGII POKARMOWEJ U KROWY

Instytut Chorób Niezakaźnych Wydziału Weterynarii WSR w
Lublinie

Dyrektor: doc. dr S. KOPER

Nieliczne doniesienia w piśmiennictwie dotyczące uczulenia pokarmowego bydła (1, 2, 6, 8) oraz nieco odmienny przebieg kliniczny upoważniają do przedstawienia tego przypadku.

Obserwowany przypadek alergii pokarmowej dotyczył krowy n.c.b. lat 6 (Ks. Kl. Nr 789/70) będącej własnością ob. G. W. Powodem zgłoszenia zachorowania zwierzęcia były stwierdzone przez właściciela objawy utraty apetytu, obrzęk okolicy podżuchwowej i przedpiersia oraz liczne bąble w skórze okolic szyjnych. Krowa od dłuższego czasu karmiona była sieką z słomy jęczmiennej i koniczyny, oraz kiszonką z liści buraczanych. Właściciel zauważył również, że zwierzę piło gnojówkę. Krowa wycieliła się przed czterema tygodniami. Poród i okres poporodowy przebiegały bez powikłań.

Badaniem klinicznym stwierdzono dobry stan utrzymania i odżywienia zwierzęcia. Na skórze okolicy szyjnej i łopatkowej po obydwu stronach, stwierdzono różnej wielkości bąble typu pokrzywkowego (ryc. 1). Ponadto, nie noszący znamion zapalnych, obrzęk zlokalizowany w okolicy podżuchwowej i przedpiersia, oraz znaczne wypełnienie żył jarzmowych. Błony śluzowe naturalnych otworów ciała były przekrwione. Objaw ten odnosił się szczególnie do worków spojówkowych i przedsionka jamy nosowej. Zaczerwienienie worków spojówkowych miało cechy zapalenia czemu towarzyszył obrzęk powiek i łzawienie. Węzły chłonne dostępne badaniu nie wykazywały zmian patologicznych. C — 33,2, T — 56/min, O — 20/min.

Ryc. 1

Badanie serca wykazało słabe wzmoczenie jego uderzeń. Tętno sercowe było dobrze słyszalne i czyste z nieznaczną akcentacją II-ego tonu nad zastawką tętnicy płucnej. Obszar względnego stłumienia serca był w granicach normy. Perystaltyka jelit była przyspieszona, a ruchy żwacza 9/5 minut. Próby bólowe w kierunku urazowego zapalenia czepca były negatywne.

Badanie rektalne ze szczególnym zwróceniem uwagi na nerki i narząd rozrodczy nie wykazało odchyleń od stanu prawidłowego. Stwierdzono również osłabiony apetyt i pragnienie.

Badaniem krwi stwierdzono: krwinek cz. 6 700 000, krwinek b. 6300, gran. kwasochł. 210, Hb-66 — 10,5 g%, hematokryt — 32%. Jakościowy obraz krwinek białych: Gran. kw. 14, gran. zasad. 2, gran. obojętnochł. pałeczek. 9, segmen. 20, lim. małych 53, monocytów 2. Badanie moczu wykazało: barwę słomkową, przejrzystość zupełną, konsystencję wodnistą, pH 7,8, C.w.

1,026 i zwiększoną ilość nabłonków pojedynczych płaskich. Badanie kału na obecność jaj pasożytów było negatywne. Poziom histaminy w treści żwacza oznaczony według Pomorskiego i Truchlińskiego (7) wynosił 86 mg%.

Badanie próbek, podawanej ostatnio zwierzęciu karmy, wykazało duży stopień spleśnienia. Odnosiło się to szczególnie do kiszonki. Z uwagi na brak możliwości dokładnego określenia bezpośredniej przyczyny uczulenia, leczenie sprowadzało się do podania zwierzęciu środków adsorbujących, nasercowych i przeciwszczajających.

Zastosowano dożylnie *Calcium borogluconatum*, Vit. C oraz domięśniowo Cardiamid i Phenazolinę. Dostupnie podano *Carbo Medicinalis* oraz *Magnezium sulfuricum*, przy zachowaniu diety złożonej z niewielkiej ilości siana łąkowego i małej ilości wody. Podanie wyżej wspomnianych leków spowodowało w następnym dniu poprawę w stanie chorobowym zwierzęcia wyrażającym się nieznacznym zanikiem zmian skórnych. Bąble szczególnie okolicy szyjnej stały się bardziej płaskie i granice między nimi, a zdrową skórą były mniej widoczne. Ustąpiły również objawy łzawienia. W dalszym ciągu utrzymywał się obrzęk przedpiersia i okolicy podżuchwowej oraz wypełnienie żył jarzmowych.

W trzecim dniu stwierdzono podwyższenie ilości tętna 72/min i oddechów 29/min. Stan ten utrzymywał się w ciągu następnych dwóch dni. Podano ponownie zwierzęciu środki nasercowe, oraz Hostacortin (Hochst), po których zauważono cofnięcie się zmian skórnych oraz dalsze nieznaczne zmniejszanie się obrzęków.

W ósmym dniu po przeprowadzeniu badania krwi i moczu oraz treści żwacza na zawartość histaminy krowę wydano właścicielowi. Badanie to ujawniło spadek granulocytów kwasochłonnych do 8 przy zbliżonym zachowaniu odsetkowego obrazu pozostałych elementów morfotycznych krwi. Nastąpił również spadek ilości białych krwinek do 5500. Poziom histaminy w treści żwacza wynosił 20 mg%.

Stwierdzony u krowy zespół objawów klinicznych, a zwłaszcza zmiany skórne wskazują, że były one następstwem uczulenia. Pogląd taki zdaje się potwierdzać ustalona w chwili przyjęcia zwierzęcia do Kliniki zwiększona ilość eozynofili w obrazie białokrwinkowym i wyższy niż w chwili wydania poziom histaminy w treści żwacza. Uwalniana w przewodzie pokarmowym i wchłaniana do krwi i tkanek histamina, jest czynnikiem powodującym wystąpienie klinicznych objawów uczulenia (3, 4, 5, 9). Jej zwiększony poziom we krwi i tkankach sprowadza również dużego stopnia zaburzenia w krążeniu, które w opisanym przypadku, wyrażone było obrzękiem okolicy podżuchwowej i przedpiersia.

Z uwagi na to, że w przebiegu leczenia objawy skórne uczulenia zanikały znacznie wcześniej niż objawy zaburzeń w krążeniu, wydaje się, że w tych okolicznościach te ostatnie mogą być mylone z innymi schorzeniami układu krążenia.

W ocenie zatem przyczyn zaburzeń krążeniowych wyrażonych obrzękami zastoinowymi, u krów, należy mieć również na uwadze wpływ histaminy związany z mechanizmem uczulenia.

Piśmiennictwo

1. Błozcyn: Weterinaria, 9, 73, 1959.
2. Cambel S. G.: Cornell Vet. 60, 240, 1970.
3. Empel W., Karpiniak A.: Życie Wet. 40, 14, 1965.
4. Empel W., Karpiniak A.: Życie Wet. 40, 48, 1965.
5. Empel W.: Pielęgnacja racic i schorzenia palców bydła, PWRiL, 1968.
6. Pasternak N., Brysin W.: Weterinaria, 7, 68, 1965.
7. Pomorski Z., Truchliński J.: Medycyna Wet. 26, 497, 1970.
8. Rosenberger G.: Krankheiten des Rindes, Verlag Paul Parey, u. Hamburg, 1970.
9. Rudzki E.: Alergia, PZWL, 1961.

Adres autora: lek. wet. Marek Mucha, Lublin, Al. PKWN 30.